

[Anker Jørgensen]

er der skred, og det er simpelt hen det vigtigste, der vil ske i dag.

(Kort bemærkning).

Arentoft (FP):

Den forhenværende statsminister kom på talerstolen, men svarede ikke på mit spørgsmål, for den forhenværende statsminister sagde: vi har taget den stilling nu. Mit spørgsmål gik på, hvorfor man havde ændret indstilling. Jeg citerede oven i købet fra 1981-debatten i oktober, og jeg kan da også nævne nogle andre citater, hvor den tidligere forsvarsminister sagde, at vi helst skulle gå ind for en nulløsning. Det var i den samme debat. Dengang havde man en anden holdning. Mit spørgsmål lød: hvorfor har man ændret holdning her, efter at man er kommet i opposition – faktisk vendt 180°? Det fik jeg intet svar på. Jeg fik en masse ord, men ikke svar på det, jeg spurgte om.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Der er grund til at notere, at det nu går ret hurtigt med hensyn til at gennemføre udenrigs- og sikkerhedspolitiske debatter her i folketinget. Vi havde debat om mellemdistancerakter den 26. november 1982. Vi havde det igen den 7. december 1982, og nu har vi det i dag igen. Det er selvfølgelig emnets aktualitet, der er baggrunden for disse debatter, men baggrunden er også, at der i socialdemokratiet tydeligvis foregår et holdningsskifte.

Jeg har før givet udtryk for, at det noterer vi i det radikale venstre med tilfredshed, men jeg synes, der er grund til at rejse det spørgsmål, om det forholder sig sådan med danske regeringer, at de er alt for bundet i det samarbejde, vi har, eksempelvis inden for NATO. NATO er en sammenslutning af demokratiske lande, men det er, som om den demokratiske debat har meget ringe vilkår. I hvert fald kan man ikke være kritisk over for det, der foregår. Man kan ikke have egne standpunkter uden at blive beskyldt for at være med til at så mistillid til NATO.

Eksemplet er fra debatten i dag jo klart. Hr. Arne Christiansen var meget stærkt inde på det. Et demokratisk land i en demokratisk alliance må ikke bruge demokratiets fornemste våben: åben debat. Jeg tror, der heri lig-

ger en del af årsagen til, at socialdemokratiet nu som oppositionsparti markerer sig anderledes og klarere – mere radikalt, om man vil – end man gjorde det som regeringsparti. Man følte sig bundet, man følte sig i bås, man følte, at kritik af egne standpunkter blev udlagt, som om man var ved at løbe fra et samarbejde i NATO.

Det er meget vigtigt, tror jeg, for den fortsatte forståelse i de vestlige lande for NATO-samarbejdets fremtid, at man tillader en åben og fordomsfri debat om disse ting. Jeg er sikker på, at det er det, der er ved at slå igennem i de folkelige bevægelser. De kræver, at man fra politisk hold går ind i en sådan åben og folkelig debat om udenrigspolitikken.

Det må føre til, at Danmark i NATO og i FN langt mere aktivt end hidtil går ind i de debatter, der føres. Det var næsten pinligt, at det var nødvendigt for det danske udenrigs-nævn at bede den danske regering om at være aktiv i FN, da en så vigtig sag som spørgsmålet om fastfrysning af atomvåben var på dagsordenen, de atomvåben, som alle er enige om at der er fuldt tilstrækkeligt af, for at sige det mildt, her i verden. Der skulle altså udgå en besked fra et flertal i det danske parlament til regeringens udsendte repræsentanter og folketingets udsendte repræsentanter om, at det burde man da gå ind og støtte. Så langt kunne man altså ikke gå, men man kunne dog forholde sig passivt i diskussionen og undlade at stemme.

Jeg synes, vi bør revidere vores aktiviteter vedrørende det udenrigspolitiske og med rette forlange, at det bliver accepteret som værende vores ret som demokratisk land, uden at vi skal skydes i skoene, at vi bevæger os væk fra dette samarbejde inden for de vestlige demokratier, hvad vi selvfølgelig ikke skal gøre.

Forespørgslen her i dag er motiveret af ordføreren for forespørgerne med, at der er en udvikling i gang, dels på oprustningens område, dels en folkelig udvikling i retning af at kræve stop for videreudvikling af atomvåben, ja afskaffelse af eksisterende atomvåben. I det radikale venstre deler vi den opfattelse, at det er nået dertil, at tiden er inde til at sige stop, og vi deler den opfattelse – det har jeg givet udtryk for før i disse debatter – at det nulløsningsforslag, som er præsenteret af USA, og som den nuværende re-